

BÜEFAD

BARTIN ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ DERGİSİ

Uluslararası Hakemli Dergi

XIV. Uluslararası Katılımlı Sınıf
Öğretmenliği Eğitimi
Sempozyumu Özel Sayısı
(21-23 Mayıs 2015, Bartın/TÜRKİYE)

*Special Issue on XIV. International
Participation Symposium of
Primary School Teacher Education
(21-23 May, 2015 - Bartın, TURKEY)*

BARTIN UNIVERSITY
JOURNAL
OF FACULTY OF
EDUCATION
International Refereed Journal

ISSN 1308-7177

BARTIN ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ DERGİSİ

BARTIN UNIVERSITY JOURNAL OF FACULTY OF EDUCATION

ISSN:1308-7177

ULUSLARARASI HAKEMLİ DERGİ / INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL

XIV. Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu (21-23 Mayıs 2015) Özel Sayısı

Special Issue on XIV. International Participation Symposium of Primary School Teacher Education (21-23 May, 2015)

Sahibi

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Adına
Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ (Dekan)

Editör

Yrd. Doç. Dr. Sedat BALLYEMEZ

Editör Yardımcısı

Arş. Gör. Dr. Gamze YAVUZ KONOKMAN

Alan Editörleri

Prof. Dr. Çetin SEMERCİ
Doç. Dr. Necati HIRÇA
Doç. Dr. Nuriye SEMERCİ
Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK
Yrd. Doç. Dr. Ayla ÇETİN DİNDAR
Yrd. Doç. Dr. F. Gizem KARAOĞLAN YILMAZ
Yrd. Doç. Dr. Gülsün ŞAHAN
Yrd. Doç. Dr. Harun ER
Yrd. Doç. Dr. Neslihan USTA
Yrd. Doç. Dr. Sinem TARHAN
Yrd. Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK
Yrd. Doç. Dr. Süreyya GENÇ
Yrd. Doç. Dr. Yılmaz KARA

Yabancı Dil Sorumlusu

Yrd. Doç. Dr. Özge GÜN

Yayıma Hazırlık

Arş. Gör. Arzu ÇEVİK
Arş. Gör. Ömer KEMİKSİZ

Sekretarya

Arş. Gör. Hasan Basri KANSIZOĞLU

Teknik Sorumlular

Yrd. Doç. Dr. Ramazan YILMAZ
Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI

İletişim

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi
74100 BARTIN – TÜRKİYE
e-posta: buepad@bartin.edu.tr
Tel: +90 378 223 54 59

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (BÜEFAD), yılda iki kez yayımlanan uluslararası hakemli bir dergidir. Yazıların sorumluluğu, yazarlarına aittir.

Owner

On Behalf of Bartın University Faculty of Education
Prof. Firdevs GUNES (Dean)

Editor

Asst. Prof. Sedat BALLYEMEZ

Editor Assistant

RA. Gamze YAVUZ KONOKMAN

Field Editors

Prof. Cetin SEMERCI
Assoc. Prof. Necati HIRCA
Assoc. Prof. Nuriye SEMERCI
Asst. Prof. Ayse Derya ISIK
Asst. Prof. Ayla CETIN DINDAR
Asst. Prof. F. Gizem KARAOGLAN YILMAZ
Asst. Prof. Gulsun SAHAN
Asst. Prof. Harun ER
Asst. Prof. Neslihan USTA
Asst. Prof. Sinem TARHAN
Asst. Prof. Suleyman Erkam SULAK
Asst. Prof. Sureyya GENC
Asst. Prof. Yilmaz KARA

Foreign Language Specialist

Asst. Prof. Ozge GUN

Preparing for Publication

RA. Arzu CEVIK
RA. Omer KEMIKSIZ

Secretary

RA. Hasan Basri KANSIZOGLU

Technical Assistants

Asst. Prof. Ramazan YILMAZ
RA. Baris CUKURBAS

Contact

Bartın University Faculty of Education
74100 BARTIN – TURKEY
e-mail: buepad@bartin.edu.tr
Tel: +90 378 223 54 59

Bartın University Journal of Faculty of Education (BUJFED) is a international refereed journal that is published two times a year. The responsibility lies with the authors of papers.

Kapak: Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI – Öğr. Gör. Hüseyin UYSAL

Dizin / İndeks

ULAKBİM Sosyal ve Beşeri Bilimler Veri Tabanı, EBSCOHOST, Index Copernicus, Proquest Education Journals Database, Modern Language Association, Citefactor, The Directory of Research Journal Indexing, Open Academic Journal Index, Ulrich's Periodicals Directory

SEMPOZYUM BİLİM KURULU / SYMPOSIUM SCIENTIFIC COMMITTEE

- Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ (Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Ahmet SABAN (Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Ali AZAR (Bülent Ecevit Üniversitesi Ereğli Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Ali Rıza AKDENİZ (Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Asuman Seda SARACALOĞLU (Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Ayfer KOCABAŞ (Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. B. Ünal İBRET (Kastamonu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Burhanettin DÖNMEZ (İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Cemil ÖZTÜRK (Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Çetin SEMERCİ (Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Cevat CELEP (Kocaeli Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Firdevs KARAHAN (Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Hayati AKYOL (Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. İbrahim BİLGİN (Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. İsa KORKMAZ (Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. M. Dursun ERDEM (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Mehmet BAHAR (Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Mehmet Engin DENİZ (Düzce Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Mehmet GÜLTEKİN (Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Mehmet KÜÇÜK (R. Tayyip Erdoğan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Mehmet KUTLU (Kırıkkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Mimar TÜRKKAHRAMAN (Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Murat ALTUN (Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Mustafa ERGÜN (Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Mustafa SAFRAN (Öğretmen Yetiştirme Grubu Yürütücüsü / Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa Volkan COŞKUN (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Ramazan SEVER (Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Rifat ÇOLAK (Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Salih ÇEPNİ (Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Sebahattin ARIBAŞ (Adıyaman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Sefer ADA (Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi)
Prof. Dr. Selahattin TURAN (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Selma YEL (Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Ali MEYDAN (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Ayfer ŞAHİN (Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Bekir BULUÇ (Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Çavuş ŞAHİN (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Emre ÜNAL (Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Erol DURAN (Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Fatma Susar KIRMIZI (Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Kasım YILDIRIM (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Mehmet TURAN (Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Muammer YILMAZ (Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Mustafa ULUSOY (Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Necati HIRÇA (Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Nil DUBAN (Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Nuriye SEMERCİ (Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi)

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi - Bartın University Journal of Faculty of Education
XIV. Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu (21-23 Mayıs 2015) Özel Sayısı
Special Issue on XIV. International Participation Symposium of Primary School Teacher Education (May 21-23, 2015)

Doç. Dr. Sabri SİDEKLİ (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Turan TEMUR (Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Yrd. Doç. Dr. Gülhiz PİLTEN (Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi)
Yrd. Doç. Dr. Kemal KÖKSAL (Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi)
Yrd. Doç. Dr. Oğuzhan KURU (Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Yrd. Doç. Dr. Yalçın BAY (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi)
Yrd. Doç. Dr. Yasemin KUŞDEMİR (Kırıkkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi)

ÇAĞRILI KONUŞMACILAR / INVITED SPEAKERS

Prof. Dr. Doug HARTMAN Michigan State University
Dr. Jodene FINE Michigan State University
Prof. Dr. Kamil ÖZERK Oslo University

SEMPOZYUM DÜZENLEME KURULU / SYMPOSIUM ORGANIZING COMMITTEE

Doç. Dr. Muammer YILMAZ (Düzenleme Kurulu Başkanı)
Yrd. Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK
Yrd. Doç. Dr. Yılmaz KARA
Yrd. Doç. Dr. F. Gizem KARAOĞLAN YILMAZ
Yrd. Doç. Dr. Sedat BALYEMEZ
Yrd. Doç. Dr. Süreyya GENÇ
Yrd. Doç. Dr. Ayşegül TURAL
Yrd. Doç. Dr. Harun ER
Yrd. Doç. Dr. Umut SARAÇ
Yrd. Doç. Dr. Özge GÜN
Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK
Yrd. Doç. Dr. Ayşe ELİÜŞÜK
Yrd. Doç. Dr. Ayla ÇETİN DİNDAR
Yrd. Doç. Dr. Burçin GÖKKURT
Yrd. Doç. Dr. Cemal TOSUN
Yrd. Doç. Dr. Fatma ÜNAL
Yrd. Doç. Dr. Gülsün ŞAHAN
Yrd. Doç. Dr. Neslihan USTA
Yrd. Doç. Dr. Ramazan YILMAZ
Yrd. Doç. Dr. Seçil Eda KARTAL
Yrd. Doç. Dr. Sema SULAK
Öğr. Gör. Hüseyin UYSAL
Öğr. Gör. Övgü ÖZPARLAK
Öğr. Gör. Reha SARIKAYA
Arş. Gör. Ahmet Volkan YÜZÜAK
Arş. Gör. Arzu ÇEVİK
Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI
Arş. Gör. Bekir GÜLER
Arş. Gör. Davut GÜREL
Arş. Gör. Eda AKDOĞDU
Arş. Gör. Eda ÇÜRÜKVELİOĞLU
Arş. Gör. Ensar AYDIN
Arş. Gör. Fatih TAŞ
Arş. Gör. Hasan Basri KANSIZOĞLU
Arş. Gör. İbrahim ÇELİK
Arş. Gör. Murat TEKİROĞLU

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi - Bartın University Journal of Faculty of Education
XIV. Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu (21-23 Mayıs 2015) Özel Sayısı
Special Issue on XIV. International Participation Symposium of Primary School Teacher Education (May 21-23, 2015)

Arş. Gör. Ömer KEMİKSİZ
Arş. Gör. Tuğba UYGUN
Arş. Gör. Yasemin BÜYÜKŞAHİN

ÖNEMLİ TARİHLER/ IMPORTANT DATES

Bildiri Özeti Son Gönderme Tarihi <i>01 Ekim 2014 - 10 Nisan 2015</i>	Abstract Submission <i>October 01, 2014 – April 10, 2015</i>
Kabul Edilen Bildirilerin İlanı <i>12 Nisan 2015</i>	Notification of Acceptance <i>April 12, 2015</i>
Erken Kayıt Son Tarih <i>17 Nisan 2015</i>	Early Registration Deadline <i>April 17, 2015</i>
Tam Metin Son Gönderme Tarihi <i>15 Haziran 2015</i>	Full Text Submission <i>June 15, 2015</i>
Sempozyuma Kayıt Son Tarih <i>16 Mayıs 2015</i>	Standard Registration Deadline <i>May 16, 2015</i>
Program İlanı <i>18 Mayıs 2015</i>	Notification of Programme <i>May 18, 2015</i>
Sempozyum Tarihi <i>21-23 Mayıs 2015</i>	Symposium <i>May 21-23, 2015</i>
Sempozyum Salonları <i>Bartın Üniversitesi Merkez Kampüsü</i> <i>BARTIN - TÜRKİYE</i>	Symposium Salons <i>The Main Campus of Bartın University</i> <i>BARTIN - TURKEY</i>

SUNUŞ

Değerli Meslektaşlarım,

Bu yıl “**14. Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu (USOS 2015)**” Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi ev sahipliğinde yapılmıştır.

Ülkemizde 1994 yılından bu yana çeşitli eğitim fakülteleri tarafından 13 kez düzenlenen, bilimsel niteliği, eğitsel değeri ve mesleki eğiticiyi yönüyle önemli bir saygınlığa ulaşan bu Sempozyumun 14.sünü **21-23 Mayıs 2015** tarihleri arasında Bartın’da yapmanın büyük gururunu ve heyecanını yaşadık.

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi olarak öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği dil, zihinsel ve sosyal becerileri geliştirmeleri, eğitim biliminin çağdaş yaklaşım, yöntem ve tekniklerini özümsemeleri ve en önemlisi de 21. yüzyılın becerilerine sahip olmaları üzerinde önemle durmaktayız. Bu anlayışla düzenlediğimiz Sempozyumun amacı, Sınıf Öğretmenliği eğitimine yönelik bilimsel çalışma, uygulama ve deneyimleri paylaşmak, bu alanda çalışan akademisyen, öğretmen ve öğrencileri bir araya getirerek bilimsel ve sosyal etkileşimi üst düzeye çıkarmak, aralarında işbirliği ve eşgüdüm sağlamak, yeni bakış açıları ve çalışma alanları oluşturmaktır.

Sempozyumun bilimsel niteliğini arttırmak için yurt dışından ve yurt içinden alandaki en iyi bilim insanların sempozyuma katılımı sağlanmaya çalışılmıştır. Ayrıca sınıf öğretmenliğinin güncel sorunlarını ayrıntılı olarak tartışmak ve değerlendirmek için gerekli bilimsel ortamlar oluşturulmuştur. Bu kapsamda sempozyumda, davetli bildiriler, konferanslar, paneller, poster sunumları ve atölye çalışmalarına yer verilmiştir. Kısaca bilimsel ve sosyal etkileşimi zengin bir sempozyum gerçekleştirilmiştir. Sempozyum süresince alandaki güncel bilgiler paylaşılmış, tartışılmış, özgün ve yeni fikirlere ulaşılmış ve bu eğitimin tüm paydaşlarının bilgisine sunulmuştur.

Sempozyum sonunda katılımcılar tarafından gönderilen bildiri tam metinleri, yeniden hakem incelemesinden geçirilmiş ve olumlu olarak değerlendirilenler bu özel sayıda yayımlanmıştır.

Geleceğin öğretmenlerini yetiştirme açısından büyük önem taşıyan bu Sempozyuma bildiri, panel, konferans gibi sunumlarla veya dinleyici olarak katılan ve bize destek veren tüm katılımcılara, Fakültemiz adına teşekkür eder, çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Saygılarımızla

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ
Bartın Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Dekanı

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ - Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK - Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI Mobil Öğrenme Uygulamalarının Öğretmen Adaylarının Tablet Bilgisayar Kullanma Becerilerine Etkisi <i>The Effect of Mobile Learning Applications Using Tablet Computer Skills of Candidates Teachers</i>	1 - 10
Doi: 10.14686/BUFAD.2015USOSOzelsayı13193	
Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ - Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI - Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK Bilgi Teknolojisinden Beyin Teknolojisine: Mobil Öğrenme Projesinin Değerlendirilmesi <i>Evaluation of the from Knowledge Technology to Brain Technology Mobile Learning Project</i>	11 - 18
Doi: 10.14686/BUFAD.2015USOSOzelsayı13194	
Doç. Dr. Hakan UŞAKLI Sınıf Öğretmeni Adaylarının İlkokul Öğrencilerine Sosyal Duygusal Öğrenme Becerilerini Tanıtmalarına İlişkin Görüşleri <i>Opinions of Faculty Elementary School Teaching Students on Introducing of Social Emotional Learning to Primary School Students</i>	19 - 31
Doi: 10.14686/BUFAD.2015USOSOzelsayı13195	
Doç. Dr. Ayşe MENTİŞ TAŞ - Tuğba Cevriye ÖZKARAL Sosyal Bilgiler 4-5. Sınıf Programı ve Ders Kitaplarının Yer Temelli Eğitim Yaklaşımına Göre Değerlendirilmesi <i>Evaluating the Social Studies Syllabus, and the Textbooks for Grades 4 and 5 According to the Place-Based Education Approach</i>	32 - 43
Doi: 10.14686/BUFAD.2015USOSOzelsayı13196	
Doç. Dr. Barış ÇAYCI – Filiz ALTUNKESER Öğretmen Adaylarının Yapılandırmacı Anlayışa Yönelik Tutumları İle Etkililiğine Yönelik Görüşleri <i>Opinions for Efficiency and Attitudes towards Constructivist Approach of Teacher Candidates</i>	44 - 61
Doi: 10.14686/BUFAD.2015USOSOzelsayı13197	
Yrd. Doç. Dr. Soner DOĞAN - Hilal ÇALMAŞUR - Duran DEMİR Sınıf Öğretmenlerinin Liderlik Kavramına ve İlkokul Yöneticilerinden Bekledikleri Liderlik Davranışlarına İlişkin Görüşleri <i>Classroom Teachers' Opinions on the Concept of Leadership and Leadership Behaviour They Expect from Primary School Administrators</i>	62 – 73
Doi: 10.14686/BUFAD.2015USOSOzelsayı13198	
Yrd. Doç. Dr. Hüseyin ANILAN – Gamze KAYACAN Sınıf Öğretmenlerinin Gözüyle Kaynaştırma Eğitimi Gerçeği <i>The Reality of Inclusive Education through Classroom Teachers</i>	74 - 90
Doi: 10.14686/BUFAD.2015USOSOzelsayı13199	
Doç. Dr. Mehmet TURAN – Arş. Gör. Emir Feridun ÇALIŞKAN Organik Oyunlar ve Organik Oyun Alanları <i>Organic Games and Organic Playgrounds</i>	91 - 96
Doi: 10.14686/BUFAD.2015USOSOzelsayı13200	
Doç. Dr. Muammer YILMAZ – Ali Murat DARICAN Okumaya Hazıroluğun İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Okuma Alışkanlıklarına İlişkin Tutumlarına Etkisi <i>The Effects of Reading Readiness on Primary School 4th Grader's Attitudes about their Reading Habits</i>	97 - 110
Doi: 10.14686/BUFAD. 2015USOSOzelsayı13201	
Yrd. Doç. Dr. Mustafa KALE – Serkan DEMİR Birleştirilmiş ve Bağımsız Sınıflarda Öğrenim Gören Öğrencilerin Toplumsal Değer Algılarının Karşılaştırılması <i>The Comparison of Social Value Perceptions of Students in Combined and Individual Classes</i>	111 - 118
Doi: 10.14686/BUFAD.2015USOSOzelsayı13202	

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Doç. Dr. İjlal OCAK - Fatma GÜLEÇ ISLAK – Doç. Dr. Gürbüz OCAK İlkokul 4. Sınıf Fen Bilimleri Dersinde Kavram Karikatürü Kullanımının Akademik Başarıya Etkisi <i>The Effect of Using Concept Cartoons on Students' Academic Achievement of the Primary 4th Grade Science Lessons</i>	119 - 132
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13203	
Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK – Doç. Dr. Gizem SAYGILI Yaratıcılığı Geliştirme Tekniklerinin Öğrenilmesinin Yaratıcı Düşünme Becerileri Üzerindeki Etkisi <i>The Effect of Learning Creative Development Techniques on the Skills of Creative Thinking</i>	133 - 139
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13204	
Muhammet Ali ÜLKÜDÜR - Serpil DUMAN – Doç. Dr. Ahmet BACANAK Sınıf Öğretmenlerinin Girişimcilik Becerilerinin Okul Müdürlerinin Çalışma Hayatı Üzerine Etkisi <i>The Influence of Primary School Teachers' Entrepreneurship Skills on Their Headmasters' Working Life</i>	140 - 151
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13205	
Doç. Dr. Osman SAMANCI - Ziya UÇAN Sınıf Öğretmeni Adaylarının Sosyal Sorun Çözme Beceri Düzeylerinin İncelenmesi <i>A Research on Classroom Teacher Candidate's Abilities About Solving Social Problems</i>	152 - 162
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13206	
Arş. Gör. Perihan Gülce ÖZKAYA – Umut Can ATAŞ İlkokul Birinci Sınıf Öğrencileri: Öğretmenim Nasıl Yazıyorum? <i>Primary School First Grade Students: Teacher, How Am I Writing?</i>	163 - 169
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13207	
Doç. Dr. Nil DUBAN - Fatma GÜLEÇ ISLAK - Firdevs GÜLEÇ - Seda KONAK – Arzu ÖZTÜRK – Hatice TÜRKÇE Fen Bilimleri Dersinde Sosyal Ağların Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri <i>Teachers' Opinions about the Using of Social Network in Science Course</i>	170 - 182
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13208	
Doç. Dr. Çavuş ŞAHİN – Serdar ARCAGÖK – Derya GİRGİN SARIDAŞ – Doç. Dr. Mehmet Kaan DEMİR Sınıf Öğretmeni Adaylarının Sınıf Öğretmenliği Alan Sınavına Yönelik Görüşleri <i>The Opinions of Prospective Classroom Teachers towards the Field Exam of Classroom Teaching</i>	183 - 194
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13209	
Yrd. Doç. Dr. Perihan ŞARA - Ümran GÜNEY Sınıf ve Branş Öğretmenlerinin İletişim Becerileri Düzeylerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi: Eşme İlçesi Örneği <i>A Study of Primary and Secondary Teachers' Communicative Skill Levels in Terms of Various Factors: Sample Case Eşme</i>	195 - 205
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13210	
Doç. Dr. Murat AŞICI - Başak İNCE - Semra AKYOL Fen ve Teknoloji Dersinde Bir Öğretim Materyali Olarak Bilgilendirici Kitapların Kullanımı: İlkokul 4. Sınıf Örneği <i>Using Informative Books as A Teaching Material at Science Lessons: The Case of Elementary 4th Grade</i>	206 - 222
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13211	
Doç. Dr. Muammer YILMAZ – Songül AKLAR Planlı Yazma ve Değerlendirme Modelinin İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Kompozisyon Yazma Becerilerine Etkisi <i>The Effect of Planned Writing and Evaluation Model on Enhancing 5th Grade Students' Composition Writing Skills</i>	223 – 234
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13212	
Berat DEMİRTAŞ - Yahya OĞUZ – Doç. Dr. Lütfi ÜREDİ – Doç. Dr. Sait AKBAŞLI Yapılandırmacı Öğrenme Ortamları Değerlendirmesi <i>Constructivist Learning Environment Assessment</i>	235 – 245
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13213	

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Öğrt. Gör. Esra SEVER - Doç Dr. Aysel MEMİŞ – Semra SEVER Pertev Naili Boratav'ın Zaman Zaman İçinde Masal Kitabının Değerler Açısından İncelenmesi <i>Investigating Pertev Naili Boratav's Fairytale Book of "Zaman Zaman İçinde" in Respect of Values</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13214	246 – 263
Doç. Dr. Mehmet TURAN – Öğrt. Gör. Diyaddin ALP – Arş. Gör. Esat YILDIRIM – Turan TURAN – Erol ERDEM – İbrahim CELAYİR – Selçuk KÜPÇÜ – Kübra BABACAN Okuma Uzmanlığına İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri <i>Opinions of Class Teachers about Reading Expertise</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2018USOSOzelsayi13215	264 – 275
Doç. Dr. Muammer YILMAZ – Yedigir ÇAKIR İlköğretim İkinci Kademedeki (6–7. Sınıf) Öğretmen ve Öğrencilerin Bitişik Eğik Yazıya İlişkin Görüşleri <i>Opinions of the Primary Second Stage (6th and 7th Class) Teachers and Students Related to Cursive Italic Handwriting</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13216	276 – 297
Nazan ÖZTÜRK Saygı Değerine İlişkin Öğrenci Görüşleri <i>Students Opinions about Respect Value</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13217	298 – 305
Yrd. Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK – Arş. Gör. Arzu ÇEVİK – Yasemin SÖNMEZ Sınıf Öğretmenlerinin Hikâye Yazma Becerilerinin İncelenmesi <i>Examining the Story Writing Skills of Preservice Primary Teachers</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13218	306 – 317
Arş. Gör. Berfu KIZILASLAN TUNÇER – Gülcan ERDEN Boşluk Doldurma Testlerinin İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Düzeylerini Belirlemede Kullanılabilirliği <i>The Utility of Cloze Tests for Primary School 4th Grade Students' Reading Comprehension Level</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13219	318 – 324
Murat ÇAVUŞOĞLU – Doç. Dr. Nuriye SEMERCİ Anne Babaların BİLSEM'e Devam Eden Özel Yetenekli Çocuklarına İlişkin Görüşleri (Bartın İli Örneği) <i>The Opinions of the Parents about Their Children with Special Talents Attending in the Centre of Science and Art (Sample of Bartın Province)</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13220	325 – 335

Doi: 10.14686/BUEFAD.2015USOS0zelsayi13208

Fen Bilimleri Dersinde Sosyal Ağların Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri*

Nil DUBAN, Doç. Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi, nily@aku.edu.tr

Fatma GÜLEÇ ISLAK, Yüksek Lisans Öğrencisi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü,
fatmaktepe_gulec@hotmail.com

Firdevs GÜLEÇ, Yüksek Lisans Öğrencisi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, gulecfirdevs@gmail.com

Seda KONAK, Yüksek Lisans Öğrencisi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, teda.ted@hotmail.com

Arzu ÖZTÜRK, Yüksek Lisans Öğrencisi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, arzu.ozturk.03@hotmail.com

Hatice TÜRKEÇ, Yüksek Lisans Öğrencisi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, hatice03.1990@hotmail.com

Öz: Bu araştırmanın amacı fen bilimleri derslerinde sosyal ağların kullanımına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşlerini almaktır. Bu amaç doğrultusunda nitel araştırma yöntemi kullanılarak desenlenen çalışmada görüşme tekniğinden yararlanılmıştır. Amaçlı örnekleme türlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcılarını Afyonkarahisar ili kırsalı ve il merkezindeki farklı düzeylerdeki okullarda görev yapmakta olan sınıf öğretmenleri oluşturmuştur. 2015 yılı mart ayında 18 sınıf öğretmeni ile yüz yüze yapılan görüşmelerde yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmaya katılan 10 öğretmen sosyal ağları aktif bir şekilde kullanırken, 8 öğretmen sosyal ağları kullanmayıp yalnızca interneti kullandığı ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Fen bilimleri dersi, internet, sosyal ağ.

Teachers' Opinions about the Using of Social Network in Science Course

Abstract: The aim of this research is to determine the opinions of primary school (classroom) teachers about the using of social network in science course. Qualitative research method was used and the data were collected through semi-structured interviews. Participants of this study were selected through maximum variation sampling method and consisted of 18 primary school (classroom) teachers who were teaching in primary schools in rural areas and also city center of Afyonkarahisar, Turkey. The semi-structured interview form was used at face to face interviews with participants in march 2015. At the end of the research, 10 participants told that they used social network actively, the rest of the participants used only internet.

Key words: Science course, internet, social network.

* Bu makale, 21 – 23 Mayıs 2015 tarihinde Bartın'da düzenlenen XIV. Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu'nda sunulan sözlü bildiriden üretilmiştir.

1. GİRİŞ

Son yıllarda sosyal medya bilgi ve iletişimi etkileyecek şekilde yaşamın büyük bir bölümünü kaplamaktadır. Modern sosyal yaşamda televizyon, sinema, video, bilgisayar ve resimli metinler gibi görsel unsurlar yaşamın her alanında yer almaktadır. Bununla birlikte yeni nesil doğar doğmaz televizyon, bilgisayar, internet gibi görsel medya araçlarıyla tanışmaktadır. Bu araçlarla zaman geçirmek yeni neslin en büyük eğlencesi haline gelmiş durumdadır (Kapucu, 2014). Görsel medya araçlarından en popüler olan interneti ise kullananların sayısı ve kullanıcıların internette geçirdikleri süre hızla artmaktadır. İnternet kullanımındaki artışa paralel olarak; kullanıcılara kendi içeriklerini oluşturma, sosyalleşme gibi olanaklar sağlayan sosyal paylaşım ağlarının da giderek yaygınlaştığı görülmektedir (Amichai-Hamburger ve Vinitzky, 2010).

Terim olarak sosyal ağ, kullanıcıların ağ teknolojileri aracılığıyla etkileşimini sağlayan araç, hizmet ve uygulamaların bütünü temsil etmektedir. Bireylerin internette birbirleriyle yaptığı diyaloglar ve paylaşımlar sosyal medyayı oluşturur. Sosyal ağlar, bloglar, mikro bloglar, anlık mesajlaşma programları, sohbet siteleri, forumlar gibi insanların birbiriyle içerik ve bilgi paylaşmasını sağlayan internet siteleri ve uygulamalar sayesinde internet kullanıcıları aradıkları ve ilgilendikleri içeriklere ulaşma fırsatına erişmektedir (Bostancı, 2010).

Sosyal paylaşım ağları, insanların birbirlerini nasıl tanıması ve birbirleriyle nasıl etkileşim kurması fikri üzerine inşa edilir. Dünyayı daha açık ve bağlı hale getirerek insanlara paylaşma gücü verir. Günümüzde, siyasi, ekonomik ve eğitim alanlarında olduğu gibi hayatın her alanında yer aldığı için sosyal ağlar hayat üzerinde önemli bir etkiye sahiptir (Zaidieh, 2012). Sosyal ağların birçok özelliğe sahip olması ve kullanıcılara geniş olanaklar tanıması öğretmen ve öğrencilerin eğitim-öğretim süreçlerini etkin, yaratıcı, işbirlikli öğrenme ile desteklemelerini sağlamaktadır. Bununla birlikte öğrenci-öğrenci, öğrenci-içerik ve öğretmen-öğrenci etkileşimini arttırmada, öğrencilerin araştırma, sorgulama ve problem çözme becerilerini kullanmaları ve geliştirmeleri konusunda da önemli ölçüde destek olmaktadır. Öğrenciler sosyal ağları yepyeni ve bağımsız öğrenme ortamları olarak veya dersleri ile bağlantılı olarak kullanabilir, çalışma konularına ait gruplar oluşturarak veri toplayabilir, tartışma başlatabilir, aynı zamanda öğretmenlerini arkadaş olarak ekleyerek kendilerini daha rahat ifade etme olanağına sahip olabilirler (Koç ve Karabatak, 2012).

Ferdig, (2007), sosyal medya uygulamalarının; yapılandırmacı yaklaşımın ilkeleriyle ilişkili olduğunu belirtmiş ve bu araçların aktif öğrenme, sosyal öğrenme gibi öğrenme yaklaşımlarını desteklediğini ileri sürmüştür. Sosyal medyayı bilinçli kullanmak; öğrenmeyi destekler, grup çalışmaları için uygun bir ortam oluşturur ve üst düzey düşünme becerisini geliştirir. Sosyal ağlar öğrencilerde iletişim becerilerini geliştirip paylaşımı ve sosyal bağı kuvvetlendirirken, arkadaş desteğini de güçlendirir ve birlikte öğrenmeye katkı sağlar.

Yaparak yaşayarak öğrenmenin en etkin olarak uygulanması gereken fen bilimleri dersinde de, çoklu öğrenme ortamlarından yararlanmanın derse ve öğrencilere getirdiği katkılar yadsınamaz. Fen öğretiminde, öğrencilerin yaparak-yaşayarak bilgiye ulaşmalarına yardımcı olacak şekilde öğrenci gereksinimlerine uygun hale getirmek, kaynak çeşitliliğini ve bunlara ulaşımı kolaylaştırmak, ilk elden bilgi elde etmeye olanak sağlamak, bilgileri değerlendirmek ve teknolojiden yararlanan yaratıcı bireyler yetiştirmek için modern eğitim teknolojilerinin kullanılması gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Bununla beraber öğrencilerin, olay ve nesnelere çok yönlü algılaması, yorumlaması, yaratıcı özelliklerinin gelişmesi ve derse olan ilgilerinin canlı tutulması için yeni gelişen teknolojilerden önemli ölçüde yararlanması gerekmektedir (Akpınar ve diğ., 2005).

Bu noktada sosyal ağ tabanlı fen öğretimi teknolojik araç gereçlerin kullanılmasına olanak sağlamakla birlikte istenilen birey özelliklerini kazandırmaya yardımcı olacak niteliktedir. Çoklu ortam özellikleri taşıyan sosyal ağ tabanlı fen öğretimi öğrencilerin soyut ifadelerle gerçek yaşam arasında ilişki kurmalarını ve bu sayede fen konularını daha iyi anlamalarını sağlamaya da katkı getirir.

İlgili alan yazın, sosyal ağ kullanımını eğitim açısından inceleyen pek çok çalışma olduğunu (Albayrak ve İşman, 2014; Ekici ve Kıyıcı, 2012; Özmen, Aküzüm, Sünkür ve Baysal, 2011; Acar ve Yenmiş, 2014; Argın ve Otrar, 2014; Alican ve Saban, 2013; Bilen, Ercan ve Gülmez, 2014; Sidekli ve Avaroğulları, 2013; Koç ve Karabatak, 2012; Selwyn, 2011; Tanrıverdi ve Sağır, 2014; Zaidieh, 2012; Biçer, 2014; Kılıçarslan ve Yavuz, 2014; Ferdig, 2007) göstermektedir. Ancak çalışmaların genellikle akademisyenler, öğretmen adayları ya da öğrenciler ile yürütüldüğü dikkat çekmektedir. Sosyal ağlardan eğitim amaçlı yararlanma konusunda öğretmenler ile yürütülen bir çalışmaya rastlanmamıştır. Oysa derslerinde sosyal ağlardan yararlanma konusunda süreci bizzat yürüten öğretmenlerin görüş ve önerileri önemlidir. Bu çalışmada Fen Bilimleri dersinde sosyal ağların kullanımına ilişkin öğretmen görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda şu sorulara yanıt aranmıştır:

- Sınıf öğretmenleri sosyal ağlardan fen bilimler dersinde nasıl yararlanmaktadır?
- Sınıf öğretmenleri fen bilimleri dersinde sosyal ağ kullanımının yararları konusunda ne düşünmektedir?
- Sınıf öğretmenleri fen bilimleri dersinde sosyal ağ kullanımının ortaya çıkarabileceği sorunlar konusunda ne düşünmektedir?

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Fen bilimleri derslerinde sosyal ağların kullanımına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşlerini almak amacıyla yapılmış olan bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden görüşme tekniği kullanılmıştır. Bu araştırmanın verileri görüşme türlerinden yarı-yapılandırılmış görüşme tekniği ile toplanmıştır.

2.2. Katılımcılar

Araştırmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılmıştır. Amaçlı örnekleme, zengin bilgiye sahip olduğu düşünülen durumların derinlemesine çalışmasına olanak vermektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Araştırmanın katılımcılarını Afyonkarahisar ili kırsalı ve il merkezindeki farklı sosyo-ekonomik düzeylerdeki okullarda görev yapmakta olan sınıf öğretmenleri oluşturmuştur. 2015 yılı mart ayında 18 sınıf öğretmeni ile kendi okullarında yüz yüze görüşmeler yapılmıştır. Tablo 1’de katılımcılara ait bilgiler kod isimleri kullanılarak sunulmuştur.

Tablo 1. Katılımcılara ait bilgiler

KOD ADI	YAŞI	KIDEMİ (Yıl)	GÖREV YAPTIĞI OKUL		OKUL TÜRÜ	GÖRÜŞME SÜRELERİ
			Merkez	Kasaba		
Alper	49	19	+		Devlet	12.08 dk.
Mert	53	25	+		Devlet	7.46 dk.
İpek	56	30	+		Devlet	10.29 dk.
Yeşim	32	8	+		Devlet	8.38 dk.
Yıldırım	32	8		+	Devlet	10.04 dk.
Burak	43	22	+		Devlet	9.50 dk.
Anıl	59	36	+		Devlet	12.55 dk.

Hüseyin	49	28	+		Devlet	7.37 dk.
Hakan	47	21	+		Devlet	15.05 dk.
Taner	28	6		+	Devlet	8.45 dk.
Sami	32	8		+	Devlet	10.32 dk.
Şule	31	8		+	Devlet	6.53 dk.
Harun	33	10		+	Devlet	10.58 dk.
Esra	30	10		+	Devlet	6.46 dk.
Feride	30	6	+		Özel	4.53 dk.
Betül	25	4	+		Özel	6.59 dk.
Banu	25	2.5	+		Özel	6.19 dk.
Yasemin	26	2	+		Özel	5.59 dk.

2.3. Araştırmanın Geçerlik ve Güvenirliği

Bu araştırmanın amaçları doğrultusunda araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı-yapılandırılmış görüşme formundaki soruların geçerliğini sağlamak için form uzmanlara verilmiş ve incelenmesi sağlanarak formun son şeklini alması sağlanmıştır. Bu bağlamda, katılımcılar dışında bir öğretmen ile pilot görüşme yapıldıktan sonra, ses kaydının yazıya dökümü yapılmıştır. Alan uzmanlarından, dökümleri inceleyerek sorulan soruların açık ve anlaşılır olup olmadığını, ele alınan konuyu kapsayıp kapsamadığını ve gerekli olan bilgileri sağlama olasılığını da düşünerek, kontrol etmesi istenmiş böylece bu çalışmanın sonunda, soru maddelerinin geçerliği saptanmıştır. Bu çalışmanın ardından görüşme formuna son biçimi verilmiştir. Görüşme formunda yer alan sorular şunlardır:

- 1) Sosyal ağ denildiğinde aklınıza neler geliyor?
- 2) Fen derslerinde siz bu sosyal ağlardan nasıl yararlanıyorsunuz?
- 3) Fen Bilimleri dersinde sosyal ağ kullanımının ne gibi yararları olabilir?
- 4) Fen Bilimleri dersinde sosyal ağlardan yararlanmanın öğrencilere ne gibi olumsuz etkileri olabilir?
- 5) Öğrencinize velilerin izni dâhilinde bir Facebook hesabı açılması (bu hesap sahte ya da velinin adına açılan bir hesap olabilir) ve sadece ders amaçlı kullanılması konusunda ne düşünürsünüz? Özellikle ödev verme ya da örnek video izletme gibi konularda yararlı bulur musunuz?

Görüşme dökümleri iki araştırmacı tarafından birbirinden bağımsız biçimde okunarak kodlar çıkarılmıştır. Araştırmacıların belirlediği kodlar için “görüş birliği” ve “görüş ayrılığı” olan konular tartışılarak gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Araştırmanın güvenilirlik hesaplaması için Miles ve Huberman’ın (1994) önerdiği “Güvenirlik = Görüş Birliği / (Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı)” formül kullanılmış ve güvenilirlik % 92 olarak hesaplanmıştır. Bu tür çalışmalarda en az %70 düzeyinde bir güvenilirlik yüzdesine ulaşmak gerekir (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Bu araştırma için elde edilen güvenilirlik katsayısı itibarıyla (%92) araştırma güvenilir kabul edilmiştir.

2.4. Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Nitel araştırma verileri dört aşamada içerik analizine tabi tutulur. Bu aşamalar; verilerin kodlanması, temaların bulunması, kodların ve temaların düzenlenmesi, bulguların tanımlanması ve yorumlanması biçiminde sıralanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Bu araştırma kapsamında kodlanan

veriler doğrultusunda tema, alt tema ve kategoriler oluşturulmuş ve düzenlenmiştir. Bulgular sunulurken katılımcıların kod isimleri kullanılarak görüşlerinden doğrudan alıntılar verilmiştir.

3. BULGULAR

Araştırmadaki veriler içerik analizine tabi tutulmuş ve Tablo 2’de sunulan tema ve alt temalar oluşturulmuştur. Sosyal ağların öğretmenler tarafından kullanımı, öğretmenlere göre sosyal ağlar, öğretmenlerin Fen Bilimleri dersinde sosyal ağları kullanma durumları, sosyal ağları kullanmanın yararları, sosyal ağ kullanımının olumsuz etkileri, olarak ana temalar belirlenmiştir.

Tablo 2. Fen Bilimleri Dersinde Sosyal Ağların Öğretmenler Tarafından Kullanımı

Tema	Alt Tema
Öğretmenlere Göre Sosyal Ağlar	Etkileşimli Kullanım
	Arama Motoru Yerine Kullanılanlar
	Eğitim Siteleri
Öğretmenlerin Fen Bilimleri Dersinde Sosyal Ağları Kullanma Durumları	Kullanım Sıklığı
	Kullanma Gerekçeleri
	Kullanmama Gerekçeleri
Sosyal Ağları Kullanmanın Yararları	Öğrenci Açısından
	Öğretmen Açısından
	Veli Açısından
Sosyal Ağ Kullanımının Olumsuz Etkileri	Eğitsel Boyut
	Değerler Boyutu
	Sosyal Boyut
	Bilişsel Boyut
	Duyuşsal Boyut

“Öğretmenlere göre sosyal ağlar” teması altında yer alan alt tema ve kategoriler Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3. Öğretmenlere Göre Sosyal Ağlar

Tema	Alt Tema	Kategori
Öğretmenlere Göre Sosyal Ağlar	Etkileşimli Kullanımı Olanlar	Tango
		Facebook
		Twitter
		Instagram
		WhatsApp
		Flickr
		Kakao
		Skype
		Messenger
	Arama Motoru Yerine Kullanılanlar	Hotmail
		G-mail
		Youtube
	Eğitim Siteleri	Morpa Kampüs
		EBA (Eğitim Bilişim Ağı)
		Okulistik
		Eğitimhane
		Zambak
		Fen Okulu

Öğretmenlere göre sosyal ağlar temasına ait alt temalar “Etkileşimli Kullanım”, “Arama Motoru Yerine Kullanılanlar”, “Eğitim Siteleri” olarak ortaya çıkmıştır. “Etkileşimli Kullanım” alt temasında Facebook, Twitter, Instagram, WhatsApp kategorileri öne çıkmıştır.

Betül Öğretmen düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: “*İnsanların iletişime geçtiği WhatsApp, Twitter, Facebook, Instagram gibi birçok hesap aklımıza geliyor.*” Yıldırım Öğretmen görüşlerini şu sözlerle açıklamıştır: “*Yaa günümüzde zaten sosyal ağ denildiğinde ilk aklımıza gelen eee... Sosyal ağ Face, Facebook işte Instagram, Twitter gibi sosyal ağlar aklımıza geliyor.*” Mert Öğretmen ise : “*İnsanların paylaşım yaptıkları yer.*” olarak düşüncelerini aktarmıştır.

“Arama Motoru Yerine Kullanılanlar” alt temasında ise Hotmail, G-mail, Youtube kategorileri dile getirilmiştir. Hakan Öğretmen açıklamalarında şunlara yer vermiştir: “*Ben eee... Msn, Hotmail kullanıyorum. O da kendi işlerim için e-faturaların oradan gelmesi veya işte bazı durumlarda bizden isteniyor e-posta adresi. O amaçlı kullanıyorum.*” Taner Öğretmen düşüncelerini “*İlk başta dünyada en yaygın olan G-mail aklıma geliyor.*” ifadeleriyle belirtmiş, Burak Öğretmen ise düşüncelerini “*Sosyal ağ deyince aklıma Hotmail gibi siteler geliyor.*” şeklinde ifade etmiştir.

“Eğitim Siteleri” alt temasında ise Morpa Kampüs, EBA (Eğitim Bilişim Ağı), Okulistik, Eğitimhane, Zambak, Fen Okulu en çok kullanılan ağlardır. Feride Öğretmen düşüncelerini şöyle açıklamıştır: “*Morpa Kampüs’ü kullanıyoruz. Eee... Buradan konu işleyişi, test çözümü, soru çözümü görsel olarak, işitsel olarak Morpa Kampüs’ü çok kullanıyoruz okulumuzda.*” Alper Öğretmen görüşlerini, “*Özellikle MEB’in EBA diye bir projesi var. Hem ders anlatmada hem ders dinlemede... Ayrıca orada şifre oluşturarak biz öğrencilere sosyal ağlar üzerinden kendi sınıfımızın öğrencilerine oradan hem ödevlendirme hem de yaptıkları çalışmaları orada görme imkânımız var. Ayrıca işleyeceğimiz derslerin konularını orada buluyoruz oradan dinleme fırsatımız oluyor bizim derslerde yaptığımız etkinlikleri oraya yükleme şansımız var. Bu MEB’in EBA projesi çerçevesinde .”* diye belirtmiş, Anıl Öğretmen ise: “*Morpa, Okulistik, Zambak gibi eğitim siteleri var. Bunlardan sık sık yararlanıyoruz... Bunun dışında mesela Eğitimhane var. İşte fen derslerine Fen Okulu diye yine bir eğitim sitesi var.*” sözleriyle sosyal ağ denildiğinde aklına gelen siteleri belirtmiştir.

Öğretmenlerin Fen Bilimleri dersinde sosyal ağları kullanma durumlarına ilişkin ortaya çıkan alt tema ve kategoriler Tablo 4’te sunulmuştur.

Tablo 4. Öğretmenlerin Fen Dersinde Sosyal Ağları Kullanım Durumları

Tema	Alt Tema	Kategori
Öğretmenlerin Fen Bilimleri Dersinde Sosyal Ağları Kullanım Durumları	Kullanma Gerekçeleri	Yararlı Görme
		Olanakların Varlığı
		Zamandan Kazanç
		Bilgi Aktarım Kolaylığı
	Kullanmama Gerekçeleri	İnternetin Olmaması
		Akıllı Telefonun Olmaması
		Gereksiz Görülmesi
		Zararlı Olduğu İnanıcı
		Kazanımlara Uygun Olmama
		Önyargı

Öğretmenlerin fen dersinde sosyal ağ kullanım durumları temasında “Kullanma Gerekçeleri” ve “Kullanmama Gerekçeleri” alt temaları ortaya çıkmıştır. “Kullanma

Gerekçeleri” alt temasında “Yararlı Görme”, “Olanakların Varlığı”, “Zamandan Kazanç”, “Bilgi Aktarım Kolaylığı” kategorileri ortaya çıkmıştır.

Burak Öğretmen görüşlerini “Ben genellikle derslerde lazım olursa kullanmaya çalışıyorum. Okulumuzda internetimiz mevcut, imkânlarımız var, yeri geldiğinde kullanıyoruz.” şeklinde açıklarken, Betül Öğretmen “Fen derslerinde şöyle bir yararlanmamız oluyor. Bazı süreçlerde ders esnasında işte videoya ihtiyacımız oluyor ve Facebook’ta belirli paylaşım siteleri var ve bu sitelerden yararlanabiliyorum ben ders esnasında. İşte hadi çocuklar şurada bir video vardı bunu izleyelim diyerek kendi hesabımı açıp da izleyebiliyorum.” ifadeleriyle görüşlerini açıklamıştır. Alper Öğretmen’in düşünceleri de şu şekildedir: “Çok fazla yararlanıyoruz. Sadece düz anlatımla yetinmiyoruz ne yapıyoruz orada görsellerle veya deneylerle farklı anlatımlarla çocuğun farklı zekâ türlerine hitap ederek sınıftaki öğrenci başarısının yükselmesine derse katılım sayısının yükselmesine de imkân sağlamış oluyoruz.”

“Kullanmama Gerekçeleri” alt temasında “İnternetin Olmaması”, “Akıllı Telefonun Olmaması”, “Gereksiz Görülmesi”, “Zararlı Olduğu İnancı”, “Kazanımlara Uygun Olmama”, “Önyargı” kategorileri ortaya çıkmıştır.

Esra Öğretmen kullanmama gerekçelerini şu şekilde dile getirmiştir: “Bunun sebebi öğrencilerimizin akıllı telefonları ya da bilgisayarları yok hepsinin ya da internetleri yok. Bu imkânları yok. Sadece dersteki imkânlar doğrultusunda faydalanabiliyoruz.” Sami Öğretmen ise kullanmama gerekçelerini açıklarken şunları söylemiştir: “Şimdi şöyle diyeyim. Çalıştığımız ortam nedeniyle yani kasabada çalıştığımız için açıkçası çok yaygın olarak kullanamıyorum. Eee... 20 kişilik bir sınıfım var sınıfımda iki öğrencimin, iki veya üç öğrencinin evinde bilgisayar ve internet bağlantısı olduğu için hepsine aynı anda ulaşamayacağım için kendi sınıfımda etkin olarak yani bilimsel amaçlı kullanmıyorum açıkçası sosyal ağları.” Hüseyin Öğretmen ise görüşlerini belirtirken şu ifadelerle yer vermiştir: “Sosyal ağlardan değil de Fen derslerinde internetten mutlaka yararlanıyoruz tabii ki. Bu sosyal ağlara çocukların katılıp kullanması taraftarı değilim. Onların yaş grubu için uygun değil diye düşünüyorum.”

Sosyal ağları kullanmanın yararları temasında ortaya çıkan “Öğrenci Açısından”, “Öğretmen Açısından”, “Veli Açısından” alt temaları ile kategorileri Tablo 5’te sunulmuştur.

Tablo 5. Sosyal Ağları Kullanmanın Yararları

Tema	Alt Tema	Kategori
Sosyal Ağları Kullanmanın Yararları	Öğrenci Açısından	Zaman Tasarrufu
		Görsel- İşitsel Zekâya Hitap
		Kalıcı Öğrenme
		Eğlenerek Öğrenme
		Motivasyon
		Somutlaştırma
		Sınıf Dışı Eğitim İmkânı
		Bilgi Aktarımı
		Güncel Olay Takibi
		Geniş Kitleye Ulaşma
	Öğretmen Açısından	Zaman Tasarrufu
		Ekonomiklik
		Mesleki Gelişim
		Veli İlişisini Güçlendirme
		Derse Katılım
		Deney Gösterimi
		Somutlaştırma

		Sınıf Dışı Eğitim İmkânı
		Unutulan Noktalara Temas
		Deneylerde Oluşabilecek Tehlikeleri Önleme
		Zengin Materyale Ulaşım
	Veli Açısından	Tehlikeli Deneylerde Öğrenciye Yardım
		Öğretmen-Veli İlişisini Güçlendirme

Sosyal ağları kullanmanın yararları temasında “Öğrenci Açısından”, “Öğretmen Açısından”, “Veli Açısından” alt temaları ortaya çıkmıştır. “Öğrenci Açısından” alt temasında “Zaman Tasarrufu”, “Görsel- İşitsel Zekâya Hitap”, “Kalıcı Öğrenme”, “Eğlenerek öğrenme”, “Motivasyon”, “Somutlaştırma”, “Sınıf Dışı Eğitim İmkânı”, “Bilgi Aktarımı”, “Güncel Olay Takibi”, “Geniş Kitleye Ulaşma” kategorileri ortaya çıkmıştır.

Sami Öğretmen sosyal ağları kullanmanın yararlarıyla ilgili düşüncelerini açıklarken şu ifadeleri kullanmıştır: *“Özellikle ben belki sosyal ağlar değil ama özellikle görselleri çok kullanıyorum. ‘Bir resim bin kelimeye bedeldir’ düşüncesiyle kullanıyorum. Biz şu an Dünya’nın gözlenebilir katmanları konusunu işliyoruz. Yanardağ patlaması, magma, lav bu tür şeyleri dediğinizde gerçekten kırsal kesimin çocuğunda bunlar soyut kalabiliyor ama o an bir sosyal ortamda internet üzerinden resmi açtığımızda çocuk bunu gördüğünde gerçekten onun konuyu daha iyi anlamasını sağlıyor. Aynen bu şekilde fen bilimleri ile ilgili olarak da bulduğum görselleri, etkinlikleri, deneyleri, farklı bilimsel çalışmaları öğrencilerimle paylaşabilirim.”* Funda Öğretmen de *“Ya ben şu an üçüncü sınıf öğretmeni olduğum için bize çok faydası var. Neden? Şu an çocuklarımız somut dönemde. Somut dönemde olduğu için hem işitsel hem de görsel olarak onu izlemesi görmesi birebir muhatap olmaları onlar açısından çok çok iyi oluyor. Yani benim anlatmamla orada izlemeleri ııı... Daha farklı boyutta oluyor. Bence faydalı, güzel diye düşünüyorum.”* diyerek durumu belirtmiştir. Hüseyin Öğretmen ise şu ifadeleri kullanmıştır: *“Çocuğun zihninde kalıcılık sağlayabilir. Çünkü görsel bir şey daha kalıcı olup çocuk bunu daha sonra hatırlayabiliyor.”*

“Öğretmen Açısından Sosyal Ağları Kullanmanın Yararları” alt temasında “Zaman Tasarrufu”, “Ekonomiklik”, Mesleki Gelişim”, “Veli İlişisini Güçlendirme”, “Derse Katılım” , “Deney Gösterimi” “Somutlaştırma”, “Sınıf Dışı Eğitim İmkânı”, “Unutulan Noktalara Temas”, “Deneylerde Oluşabilecek Tehlikeleri Önleme”, “Zengin Materyale Ulaşım” kategorileri ortaya çıkmıştır.

Şule Öğretmen *“Ödev verme konusunda biraz zorluk yaşıyoruz. Konu anlatma konusunda da zorluk yaşıyoruz. Çocuklara yazdırmak yerine oradan gönderebilirim. Unutabiliyorum mesela bazen ödev vermeyi. Facebook ya da WhatsApp olsa derim ki şu sayfayı çözün, okuyun gelin, çalışın.”* sözleriyle durumu özetlerken; Taner Öğretmen *“Aynı anda daha fazla insana daha hızlı ve kolay ulaşma imkânımız olur ve öğrencilerin hem görsel hem işitsel hem de yazılı olarak pek çok öğrenme kaynağını bir arada bulmalarına fırsat vermiş oluruz. Çünkü okulda imkânlar yetersiz oluyor, başka şeylerde de sıkıntı yaşayabiliyorsun. O açıdan öğrencilere çok fazla öğrenme ortamıyla veya öğrenme amacıyla hitap edemiyorsun ama sosyal ağlarda hemen her türlü amaçla hitap etmen mümkün.”* diyerek sosyal ağ kullanmanın yararlarına temas etmiştir. Harun Öğretmen ise *“Fen Bilimleri dersi çocukların çok eğlendiği, katılımın daha yüksek oranda nüksettiği bir ders. O yüzden çocuklar da seviyor. Öğretmen olarak biz de tabi ki katılım fazla olduğu için biz de eğleniyoruz bu derste.”* ifadelerini kullanmıştır.

“Veli Açısından” alt temasında “Tehlikeli Deneylerde Öğrenciye Yardım”, “Öğretmen-Veli İlişkinini Güçlendirme” kategorileri ortaya çıkmıştır. Yeşim Öğretmen veli açısından sosyal ağların yararlarını “*Yani sınıf ortamında kendimiz hani diğer eee... Paylaşılan şeyleri kendimiz gösterebiliriz ders ortamında işlerken, anlatırken ama daha çok velilerle mesela benim telefonda bir ağ kurulu mesaj ağı mesela. Eee... O şekilde daha hani yaptırmak istediğim şeyleri evet daha kolay ulaşılabilir.*” ifadeleriyle dile getirmiştir. İpek Öğretmen ise sosyal ağları kullanmanın yararları konusundaki görüşlerini şu ifadelerle anlatmıştır: “*Hani bazı deneylerde böyle kimyasal karışımlarla ilgili hani o patlatma deneyleri Türk filmlerinde de oluyor ya... Çocuklar onları görüp meraklı çağları olduğu için de evde kendileri uygulamaya çalışabilirler ya da elektrik devreleri yaparken falan bu tür olumsuzluklar giderilebilir. Şu an aklıma gelen bunlar.*” Banu Öğretmen sosyal ağları kullanmanın yararları konusundaki görüşlerini şu ifadelerle özetlemiştir: “*Eee... Bence bu Fen Bilimleri ile ilgili yapılan deneylerde bazen haberlerde izliyoruz patlamalardan, yanmalardan, çocuklarda hani büyük problemler yaratabiliyor. Bunun için hani böyle simülasyon yani hani daha böyle video ortamında yapılırsa hem tehlikelerin azalacağını düşünüyorum hem de daha çok çocuğun daha basit tekniklerle daha çabuk akılda kalabilecek bilgiler elde edeceğini düşünüyorum.*”

Tablo 6. Sosyal Ağları Kullanmanın Olumsuz Etkileri

Tema	Alt Tema	Kategori
Sosyal Ağları Kullanmanın Olumsuz Etkileri	Eğitsel Boyut	Zaman Kaybı
		Ders Yerine Farklı Sayfaları Ziyaret
		Amaç Dışı Kullanım
		Bilgi Kirliliği
	Değerler Boyutu	Uygunsuz Görüntü ve İçerik
		Bağımlılık Oluşturma
		Argo Sözler
		Cinsel İçerikli Siteler
		Öğrencinin Yaş Düzeyine Uygun Olmaması
		Art Niyetli Kişilerin Bulunması
	Sosyal Boyut	A-sosyallik
		Arkadaş İlişkilerinde Zayıflama
		Yardımlaşmanın Azalması
	Bilişsel Boyut	Öğrenme Güçlüğü
		Kavram Karmaşası
		Dikkat Dağınıklığı
	Duyuşsal Boyut	Derse Karşı Olumsuz Tutum

Sosyal ağları kullanmanın olumsuz etkileri temasında; “Eğitsel Boyut”, “Değerler Boyutu”, “Sosyal Boyut”, “Bilişsel Boyut”, “Duyuşsal Boyut” alt temaları ortaya çıkmıştır. “Eğitsel Boyut” alt temasında “Zaman Kaybı”, “Ders Yerine Farklı Sayfaları Ziyaret”, “Amaç Dışı Kullanım”, “Bilgi Kirliliği” kategorileri ortaya çıkmıştır.

Hakan Öğretmen sosyal ağ kullanmanın çocuklarda ortaya çıkardığı olumsuz etkileri “Olumsuz olarak sonuçta eee... Hani öğrenme adına kullanıldığında bu sayfalar tamam olumlu ama bunun dışına çıktığında olumsuz bir hale dönüşebilir. Hani öğrenme amaçlı değil de eğlence amaçlı kullanmaya yönelik, çocuklar hani bunu devreye soktuğunda ııı... Tabi ki bu olumsuzluk yaratabilir. Yani bildiğimiz siteler dışında farklı siteler de var söz konusu olan internette. ” sözleriyle açıklarken, Mert Öğretmen ise bu konudaki görüşlerini şu cümleyle ifade etmiştir: “*Artık oyun mu dersin ne dersin farklı amaçlarla kullanılıyor.*”

Burak Öğretmen görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir: “Bunların içinde kirli bilgilerle mevcut olabiliyor. Çünkü her site sağlıklı bir şekilde hazırlanmış olmayabiliyor. Herkes istediği şeyi paylaşıp ortama sunuyor, yani bu paylaşımın gerçekliğiyle ilgili kesin bilgiye sahip olmayabiliyoruz. O nedenle paylaşılacak bilgi ile ilgili ön çalışma yapıp ince eleyp sık dokumak lazım paylaşılacak bilgiyi. Bunlar çocuklarda kalıcı yaralar da açabilir, kafalarında olumsuz şeyler oluşturabiliriz. Mesela bazen sitelere girerken aniden olumsuz görüntüler de gelebiliyor karşımıza. Bu çocukların zihnini bulandırıp bir anda dikkatlerinin dağılmasına neden olabiliyor. Bu durumda amacından sapıyor. Böyle olumsuzlukları da mevcut.”

“Değerler Boyutu” alt temasında “Uygunsuz Görüntü ve İçerik”, “Bağımlılık Oluşturma”, “Argo Sözcükler”, “Cinsel İçerikli Siteler”, Öğrencinin Yaş Düzeyine Uygun Olmaması”, “Art Niyetli Kişilerin Bulunması” kategorileri oluşmuştur.

Yeşim Öğretmen görüşlerini “ Ben eee... Daha çok cinsel içerikli şeylerin olmasından dolayı yani oraya girerken bile bir resim, karşısına gelen reklamda çocuğun ahlaki değerlerini bozduğunu düşünüyorum. Sadece bunlarla kalmıyor mesela görsellerin dışında da birçok argo tabir de geçtiği için tabii ki bunların bir büyük gözetiminde veya bir ailede anne baba gözetiminde olursa iyi olur.” şeklinde açıklarken, Hakan Öğretmen ise görüşlerinde şu ifadelerle yer vermiştir: “Çocuğa şimdi orada internet bağımlılığı oluşabilir. Ondan sonra çocuk ödevlerini işte ders çalışma için zamanını orada alır. Eee... Çocuk iletişime fazla zaman ayırıp orada bağımlılık oluşabilir. Eee... Yine burada yeterince süzülmediği için de yetişkinlere göre olduğu için de gereksiz şeylerle çocuğa olumsuz şeyler yaratabilir. Şimdi bizim çocuklarımız eee... Küçük ve bunların belirli bir süzgeçten geçmesi gerekiyor. Eee... Yani olumsuz, uygunsuz şeylerle karşılaşabilir. Bunun için de kendi şahsım adına uygun görmüyorum.”

İpek Öğretmen’in düşünceleri “Sosyal ağlar da özellikle, mesela 2. Sınıf 3. Sınıf öğrencilerinin bile Facebook adresleri var. Ben çok doğru bulmuyorum açıkçası. Çünkü orada paylaşılacağı şey çocukların zaten sınıf arkadaşları oluyor ve sınıf arkadaşlarıyla her gün görüşüyor. Onun için eee... Daha çok faydasından çok zarar getireceği için ben hani biraz daha büyüdüğü zaman daha fazla artık etkilenme olasılığı düştüğünde kullanması taraftarıyım. Yoksa gerçekten ahlaki boyutta benim hani düşüncem bozulmaya sebep oluyor. O yüzden bunu söyleyebilirim yani.” şeklindeyken, Alper Öğretmen’in görüşleri şöyledir: “Eğitimde her şeyin dürüst olması gerektiği, doğru olması gerektiği düşüncesindeyim. Facebook’a çok fazla ihtiyaç da yok bence. Eğitim amaçlı kullanılacak olursa. Sadece eğitim amaçlı bakılacak olursa Facebook’un içerisindeki içeriklerin birçoğu diğer sitelerde bizim kullandığımız MEB’in sitesinde çok güzel videolar var.”

“Sosyal Boyut” alt temasında “A-sosyallik”, “Arkadaş İlişkilerinin Zayıflaması”, “Yardımlaşmanın Azalması” kategorileri oluşmuştur. Esra Öğretmen görüşlerini “Teknolojinin olumsuzlukları olduğu kadar Fen Bilgisi dersinde de bizi olumsuz etkileyecektir. Çocuk derste yaşayarak sürecin içine girerek grup içerisinde arkadaşlarıyla öğrenirken bireysel olarak daha anti-sosyal hiçbir arkadaşıyla paylaşımı olmadan öğrenmeye başlayacak. Zamanla bu kendisini daha da arkadaş çevresinden soyutlamaya başlayabilir.” ifadeleriyle, Şule Öğretmen “Eee... Bir kere arkadaş ilişkileri zayıflayabilir.” sözleriyle, Anıl Öğretmen ise “ Şu an hani birbirleriyle yardım içindeler ama o zaman bireysel olacaklar.” cümlesiyle açıklamıştır.

“Bilişsel Boyut” alt temasında, “Öğrenme Güçlüğü”, “Kavram Karmaşası”, “Dikkat Dağınıklığı” kategorileri oluşmuştur. Betül Öğretmen görüşlerini şu şekilde aktarmıştır: “Öğrenmesi gereken bilginin fazlasını öğrenebilir ve anlam karmaşasına sebep olabilir. En büyük sıkıntımız bu olur çocuklarda çünkü ııı... Fen Bilimleri dediğimiz zaman birçok terim giriyor aslında işin içine ve hani somut düzeyde olan bir çocukta ııı... Farklı ifadeleri duydukları

an bu sefer anlamadıkları için mesela hala atomun ne olduğunu bilen çocuklar değil on, dokuz yaşındaki çocuklar. Bunu bilmediği için de kavram kargaşasına neden olur. Bu da sıkıntı yaratır yeni öğreneceği bilgilere engel olacağı için de çok sıkıntı yaşatabilir.”

Yasemin Öğretmen de konu hakkındaki fikirlerini “ *Bunlara girmek için bazı sitelere üye olmaları gerekebiliyor. İyi bir medya yazarı olmaları gerekiyor okuma açısından. Eğer iyi değilse çok farklı alanlara kayabiliyorlar çünkü dikkatleri çok çabuk dağılıyor özellikle 9-10 yaş grubu için bunu söylüyorum. Çok açıklar, alıcıları çok açık. Çok farklı sitelere yönelebiliyorlar. Hani tamamen eğitimin dışına çıkabiliyor bu siteler. O anlamda kullanımı iyi denetlenmeli bence.”* şeklinde açıklamıştır. Hakan Öğretmen ise şunları ifade etmiştir: “*Dediğim gibi bu eğitim siteleri yeterli olunca biz de fazla eee... Çocuğun da çok kullandığı zaman çocuğun dikkat dağınıklığı oluyor.”* Burak Öğretmen görüşlerini şu şekilde açıklamıştır: “*Bunlar çocuklarda kalıcı yaralar da açabilir, kafalarında olumsuz şeyler oluşturabiliriz, mesela bazen sitelere girerken aniden olumsuz görüntüler de gelebiliyor karşımıza, bu çocukların zihnini bulandırıp, bir anda dikkatlerinin dağılmasına neden olabiliyor. Bu durumda amacından sapıyor.”*

Duyuşsal Boyut alt temasında derse karşı “Olumsuz Tutum” kategorisi ortaya çıkmıştır. Esra Öğretmen görüşlerini “*Eee... Öğrenciler dersten çabuk soğuyabilir.”* Sami Öğretmen “*Kimisi dersi sevmeyebilir veya itici gelebilir.”* Harun Öğretmen ise “*Sürekli karşı karşıya geldikleri için sıkılabiliyorlar derste.”* şeklinde ifade etmişlerdir.

4. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Fen Bilimleri dersinde sosyal ağların kullanımına ilişkin öğretmen görüşlerini incelemeyi amaçlayan bu çalışmada sosyal ağların gerek kolay ulaşılabilirliği, gerekse teknolojik yapısı gereği fen dersine uygunluğu, öğretmenlerin sosyal ağlara olan ilgisi, sosyal ağlardan yararlanma durumları ve sosyal ağlardan yararlanarak fen derslerine nasıl katkıda bulunabileceği yine öğretmen görüşleri alınarak ortaya konmaya çalışılmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre; araştırmaya katılan 10 öğretmen sosyal ağları aktif bir şekilde kullanırken, 8 öğretmen sosyal ağları kullanmayıp yalnızca interneti kullanmaktadır. Öğretmenler tarafından kullanılan sosyal ağların başında Facebook ve Twitter gelmektedir. Bunları Instagram, WhatsApp, Messenger, Tango, Flickr, Kakao ve Skype takip etmektedir.

Öğretmenlerin fen derslerinde sosyal ağları kullanım durumlarına bakıldığında kullanım gerekçeleri alt temasına ait ifadelerden yola çıkarak; sosyal ağların sahip olduğu özellikler bakımından fen derslerinde kullanmayı yararlı görme, bilgi aktarım kolaylığı, zamandan kazanç gerekçeleri tespit edilmiştir. Olpak ve Yüksel (2014)’in yaptığı çalışmada elde edilen sonuçlar bu araştırmanın sonucuyla paralellik göstermektedir.

Öğretmenlerin bir diğer alt tema olan fen dersinde sosyal ağları kullanmama gerekçelerindeki ifadelerine bakıldığında ise, sosyal ağların kullanımı için gerekli olan internetin olmaması görülmüştür. Kapucu (2014)’nun yaptığı çalışmada öğretmenlerin derslerinde görsel medya kullanırken teknolojik donanımın yetersizliği sorunu ile Olpak ve Yüksel (2014)’in çalışmasında belirttiği bir sosyal ağ olan Facebook’a girebilmek için internet erişiminin gerekmesi ile ilgili teknik aksaklıkların yaşanması sorunu araştırmanın bu sonucuyla benzerlik göstermektedir.

Araştırmada sosyal ağ kullanımının yararları konusunda katılımcıların sosyal ağlardan yararlanılarak işlenen derslerin kalıcı öğrenmeyi desteklediği, soyut kavramların somutlaştırılmasını kolaylaştırdığını düşündükleri belirlenmiştir. Araştırmanın bu bulguları alan yazında Olpak ve Yüksel (2014), Demirel ve Keleş (2011) ve Çelik (2006)’ in çalışmalarındaki sonuçlarla örtüşmektedir.

Sosyal ağları kullanmanın olumsuz etkileri bağlamında katılımcıların amaç dışı kullanım ve zaman kaybına sebep olacağı, öğrencilerin yaş düzeyleri de dikkate alındığında uygunsuz görüntü ve içerikler sebebiyle psikolojik ve cinsel açıdan zararlı olabileceğini düşündükleri ortaya çıkmıştır.

Araştırmada elde edilen sonuçlara dayanarak şu önerilerde bulunulabilir:

- Sosyal ağların kullanıldığı bir Fen Bilimleri dersini gerçekleştirebilmek için öncelikle gerekli teknik donanımın sağlanması gerekmektedir.
- Sosyal ağların Fen Bilimleri dersinde kullanımını esnasında öğrencilerin çeşitli unsurlar bakımından olumsuz etkilenmelerini önleyici bir mekanizma olarak öğretmen-veli işbirliği aktif kılınmalıdır.
- Sosyal ağların Fen Bilimleri dersinde kullanılabilmesi için okulun internet bağlantısı olmalıdır.
- Öğretmenlerin öğrencilerin sosyal ağlardan yararlanırken öğrenmeyi bırakıp eğlenceye yönelme noktasındaki kaygılarını gidermeleri için öncelikle çocuklara “öğrenme sorumluluğu” kazandırılması uygun olacaktır.
- Öğretmenlerin sosyal ağ kullanımında sınıf dışı öğrenme olanağı sağladığına ilişkin düşünceleri doğrultusunda sosyal ağlar üzerinden grup oluşturma konusunda güdülenmesi gerekebilir.

KAYNAKLAR

- Acar, S. ve Yenmiş, A. (2014). Eğitimde Sosyal Ağların Kullanımına İlişkin Öğrenci Görüşlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma: Facebook Örneği. *Electronic Journal of Vocational Colleges*. BÜROKON Özel Sayısı. 55-66.
- Akpınar, E., Aktamış, H. ve Ergin, Ö. (2005). Fen Bilgisi Dersinde Eğitim Teknolojisi Kullanılmasına İlişkin Öğrenci Görüşleri. *The Turkish Online Journal of Educational Technology-TOJET*. 4(1), 12.
- Albayrak, E. ve İşman, A. (2014). Sosyal Ağlardan Facebook'un Eğitime Yönelik Etkililiği. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 4(1), 129-138.
- Alican, C. ve Saban, A. (2013). Ortaokul ve Lisede Öğrenim Gören Öğrencilerin Sosyal Medya Kullanımına İlişkin Tutumları: Ürgüp Örneği. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 35(2), 1-14.
- Amichai-Hamburger, Y. ve Vinitzky, G. (2010). Social network use and personality. *Computers in Human Behavior*. 26, 1289-1295.
- Argın, S. ve Otrar, M. (2014). Öğrencilerin Sosyal Medyaya İlişkin Tutumlarının Kullanım Alışkanlıkları Bağlamında İncelenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*. 3(3). 1-13.
- Biçer, S. (2014). Akademisyenlerin Sosyal Ağlarda Bulunma Motivasyonları: Facebook Örneği. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 40, 59-80.
- Bilen, K., Ercan, O. ve Gülmez, T. (2014). Sosyal Ağların Kullanım Amacı ve Benimsenme Süreci; Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Örneği. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*. 3(1), 115-123.

- Bostancı, M. (2010). *Sosyal Medyanın Gelişimi ve İletişim Fakültesi Öğrencilerinin Sosyal Medya Kullanım Alışkanlıkları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Kayseri.
- Boyd, D. ve Ellison, N. (2007). Social network sites: Definition, history, and scholarship. *Journal of Computer-Mediated Communication*. 13(1), 210-230.
- Çelik, U. (2006). *Ağ Tabanlı Fen Öğretiminin Öğrencilerin Problem Çözme Becerilerine ve Fene Yönelik Tutumlarına Etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. İzmir.
- Demirel, P. ve Keleş, E. (2011). Bir Sosyal Ağ Olarak Facebook'un Formal Eğitimde Kullanımı. 5. *Uluslararası Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Sempozyumu*. Fırat Üniversitesi, 22-24 Eylül 2011, Elazığ.
- Ekici, M. ve Kıyıcı, M. (2012). Sosyal Ağların Eğitim Bağlamında Kullanımı. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 5(2), 156-167.
- Ferdig, M. A. (2007) Sustainability Leadership: Co-creating a Sustainable Future. *Journal of Change Management*. 7(2), 25-35.
- Kapucu, M. (2014). Fen ve Teknoloji Dersinde Görsel Medya Kullanımına Yönelik Fen Bilgisi Öğretmenlerin Görüşleri. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*. 4(2), 75-90.
- Koç, M. ve Karabatak, M. (2012). Sosyal Ağların Öğrenciler Üzerindeki Etkisinin Veri Madenciliği Kullanılarak İncelenmesi. 5. *Uluslararası Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Sempozyumu*. Fırat Üniversitesi, 22-24 Eylül 2011, Elazığ.
- Kılıçarslan, R. ve Yavuz, A. (2014). Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Sosyal Medya Kullanımında Yaptıkları Yazma Hataları. *International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*. 9(3), 863-877.
- Miles, M. B. ve Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Olpak, Y. Z. ve Yüksel, M. (2014). Facebook'un Eğitimde Kullanılması: Muhasebe Eğitiminde Bir Uygulama. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*. 15(1), 171- 186.
- Özmen, F., Aküzüm, C., Sünkür, M. ve Baysal, N. (2011). Sosyal ağ sitelerinin eğitsel ortamlardaki işlevselliği. 6th *International Advanced Technologies Symposium (IATS'11)*. Fırat Üniversitesi, 16-18 Mayıs 2011, Elazığ.
- Selwyn, N. (2011). *Social Media in Higher Education*. <http://www.educationarena.com/pdf/sample/sample-essay-selwyn.pdf>
- Sidekli, S. ve Avaroğulları, M. (2013). Facebook: Sosyal Bilgiler Öğretiminde Yeni Bir Yöntem. *Cumhuriyet International Journal of Education*. 2(2), 145-154.
- Tanrıverdi, H. ve Sağır, S. (2014). Lise Öğrencilerinin Sosyal Ağ Kullanım Amaçlarını Ve Sosyal Ağları Benimseme Düzeylerinin Öğrenci Başarısına Etkisi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 7(18), 776-821.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2005). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Zaidieh, A. J. Y. (2012). The Use of Social Networking in Education: Challenges and Opportunities. *World of Computer Science and Information Technology Journal*. 2(1), 18-21.